

Budget

DATUM: 2020-12-16
AVDELNING: Avd. för verksamhetssupport, Stabsavdelningen

SVERIGES RIKSBANK
SE-103 37 Stockholm
(Brunkebergstorg 11)

Tel +46 8 787 00 00
Fax +46 8 21 05 31
registratorn@riksbank.se
www.riksbank.se

DNR 2020-00894

Budget för Riksbanken 2021

1. Inledning

Enligt 10 kap 2 § i riksbankslagen ska direktionen varje år före utgången av december månad fastställa en budget för Riksbankens förvaltningsverksamhet under det följande räkenskapsåret. Direktionen ska lämna budgeten till riksdagens finansutskott, Riksrevisionen och fullmäktige för kännedom. Riksbankens räkenskapsår är kalenderår.

Driften av banken finansieras framför allt genom tillgångsförvaltningens (inklusive penningpolitiskt inlåning) avkastning, men den posten inkluderas inte i Riksbankens budget. Det gör däremot bland annat de intäkter Riksbanken erhåller i form av avgifter för betalningssystemet RIX och intäkter från kontanthantering. Fullmäktige lägger förslag och riksdagen beslutar om disposition av Riksbankens vinst. Normalt utdelas till statsverket 80 procent av det genomsnittliga resultatet för de senaste fem åren, exklusive valutakurs- och guldvärderingseffekter, resten fonderas.

I ett separat dokument "Internbudget och uppföljningsplan 2021" presenteras budgeten fördelad på intäkter och kostnader per kostnadsslag, avdelning och verksamhetsområde.

2. Sammanfattning

Riksbanken befinner sig i en brytningstid med ett omfattande förändringsarbete till följd av förändringar i det finansiella systemet. Ökade krav på stärkt beredskap överlag (nya verktyg för penningpolitiken, höjd informationssäkerhet och krisberedskap), infrastruktursatsningar på betalningsområdet och utvecklat IT-stöd, innebär att Riksbanken behöver växa efter decennier av minskad eller stabil personalstyrka. Utvecklingen är i linje med den strategiska planen 2019-2022, men Coronakrisen har ytterligare stärkt de argument som låg bakom strategin och påskyndat behovet av nya resurser och ny kompetens. Det är huvudsakligen operativa funktioner och deras IT-stöd som nu måste byggas ut och stärkas för att möta dagens behov. Riksbankens policyanalys påverkas också av strukturomvandling – men det hanteras i första hand med omprioriteringar.

Bakgrunden till behovet av ökade resurser beskrivs mer utförligt i dokumentet "Riksbankens verksamhetsplan 2021". Detta budgetdokument syftar till att beskriva budgeten och utvecklingen för Riksbankens intäkts- och kostnadsposter mer i detalj. Förslaget till budget för förvaltningsintäkter 2021 uppgår totalt till 245 mkr (209 i budget 2020). Budgetökningen beror framför allt på ökade intäkter för RIX-systemet. Förslaget till kostnadsbudget 2021 uppgår till 1 220 mkr (1 121), varav genomförandet av sedel- och myntutbytet (huvudsakligen inlösenhantering till följd av de sedlar som ogiltigförklarades 2013-2016) 11 mkr (15) och inköp av sedlar och mynt 34 mkr (49). I personalramen för 2021 budgeterar ledningsgruppen för personalresurser motsvarande 399 årsarbetare, exklusive tillfälliga förstärkningar för ökad inlösenhantering efter sedel- och myntutbytet (10 årsarbetare). Ramen innebär en stor ökning jämfört med 2020 (350 och 11 tillfälliga för inlösen). Investeringsplanen 2021 summerar till totalt 137 mkr (88). Ökningen av kostnadsbudgeten och personalramen har sin bakgrund i den utveckling som beskrivs ovan och i verksamhetsplanen, därtill kommer Riksbanken efter godkännandet av riksdagen att delfinansiera Bank of International Settlements (BIS) etablering av en innovationshub i Stockholm.

3. Budgetförslag

Av självständigheten följer ett ansvar att effektivt hushålla med resurserna. Riksbanken har sedan lång tid tillbaka minskat personalresurserna och hållit kostnadsutvecklingen stabil och är idag en liten centralbank i ett internationellt perspektiv. Satsningar har normalt finansierats med omprioriteringar inom befintliga ramar.

Efter en lång period av konsolidering påbörjade Riksbanken ett omfattande förändringsarbete i och med en ny strategisk plan för perioden 2019-2022 (dnr 2018-00381), för att bidra till en stark och säker ekonomi i en tid när en kraftig strukturomvandling påverkar våra huvuduppgifter.

Förändringstakten är sedan flera år hög i det finansiella systemet, inte minst på betalningsmarknaden. Under 2020 har pandemin snarast påskyndat trenderna och förstärkt motiven för Riksbankens fem strategiska prioriteringar – Stärkt beredskap, En betalmarknad för framtiden, Kommunikation i nya former, Uppdaterad omvärldsanalys och Utvecklande arbetsplats.

Det återspeglas i verksamhetsplanen som innebär en ambitiös färdplan för områden där vi behöver göra större förflyttningar. Det innebär också en fortsatt nivåhöjning av resursramarna. Det är framförallt områdena stärkt beredskap, en betalmarknad för framtiden och uppdaterad omvärldsanalys som kräver ökade resurser 2021. För mer information om planerad verksamhetsutveckling, se "Riksbankens verksamhetsplan 2020" (dnr 2020-00894).

En stor del av det ökade resursbehovet ligger inom prioriteringen Stärkt beredskap. Det handlar om att genomföra krisåtgärder som initierades under 2020, stärka bankens interna krisberedskap och öka skyddet mot cyberhot – i det finansiella systemet och i den egna IT-miljön.

På området betalningar fortsätter de redan påbörjade infrastruktursatsningarna – bland annat arbetet med att ansluta den svenska kronan till ECB:s system för omedelbara betalningar, med e-kronaprojektet, med en strategi för det framtida RIX-systemet och

med att utveckla säkra och effektiva gränsöverskridande betalningar. Dessutom krävs större resursinsatser för att upprätthålla en säker och tillgänglig kontantförsörjning i såväl kris- som normalläge.

En stor del av resursökningen inom prioriteringen Uppdaterad omvärldsanalys avser delfinansiering av BIS innovationshub.

Förslaget till kostnadsbudget för 2021 uppgår totalt till 1 220 mkr (1 121 i budget 2020), varav inköp av sedlar och mynt 34 mkr (49). I direktionens budgetram till ledningsgruppen behandlas vissa kostnader och intäkter separat. Det gäller budgeterade inköp av sedlar och mynt samt omkostnader för sedel- och myntutbytet 45 mkr, kostnader som beräknas finansieras av RIX-avgifter 123 mkr och intäkter från SIDA 2 mkr.

Grunden för att behandla vissa kostnader separat är att externt finansierade kostnader, temporära kostnader samt kostnader som uppvisar stora fluktuationer inte skall påverka övrig verksamhetsutveckling. Det gäller driften av RIX och teknisk assistans för att de är externt finansierade (av avgifter respektive genom avtal med SIDA), intäkter och kostnader för inköp av sedlar och mynt (som uppvisar stora fluktuationer) och övriga kostnader för genomförandet av sedel- och myntutbytet (för att de är temporära).

Budgetramen för 2021, utifrån denna modell, fastställs till 1 050 mkr (951) och innebär en ökning med ca 10 procent jämfört med motsvarande budget för 2020.

Förändringarna kommenteras per kostnadslag nedan.

Förslag till intäktsbudget, förvaltningsintäkter 2021

Intäktsbudgeten för 2021 för andra intäkter än de som härrör från tillgångsförvaltningen uppgår till 245 mkr (209).

Mkr	Utfall 2019	Budget 2020	Prognos 2020	Budget 2021
Betalningssystemavgifter	98	102	103	123
Kontanthantering	49	15	48	15
Ersättningar SIDA	3	4	1	2
Utdelningar	55	50	0	50
Ränteintäkter personallån	2	2	2	2
Skrotförsäljning	-	36	0	35
Avskrivning av minnesmynt och -sedlar	4	-	-	17
Övrigt	-	-	-	1
Summa förvaltningsintäkter	211	209	154	245

Intäkterna för betalningssystem avser avgifter för deltagare i RIX. Systemet ska täcka sina kostnader. Den budgeterade intäkten om 2 mkr från SIDA utgörs av ersättning för teknisk assistans. Posten utdelningar, som avser utdelning från Riksbankens innehav av

aktier i BIS, budgeteras för 2021 totalt till 50 mkr. Ränteintäkter personallån avser den ränta de anställda betalar på sina lån hos Riksbanken¹. Skrotförsäljningen avser försäljning av mynt som återlämnats till Riksbanken.

Utelöpande minnesmynt och minnessedlar skrivs av från den utelöpande skulden och förs till resultaträkningen som en intäkt när utgåvan varit utelöpande i över 10 år. Samtliga minnessedlar har varit utelöpande i över 10 år och under 2021 kommer de sista nu utelöpande minnesmynten med ett bokfört värde på 17 mkr, skrivs av från skulden och föras till resultaträkningen som en intäkt.

Förslag till kostnadsbudget 2021

Förslaget för 2021 innebär en total kostnadsbudget om 1 220 mkr. Budgeten för 2020 var 1 121 mkr och prognosen för utfallet 2020 är 1 019 mkr, se tabell nedan:

Mkr	Utfall 2019	Budget 2020	Prognos 2020	Budget 2021
Personalkostnader	-442	-501	-492	-571
Övriga administrationskostnader	-431	-496	-441	-543
Avskrivningar	-78	-75	-71	-72
Summa förvaltningskostnader exkl. inköp sedlar och mynt	-951	-1 072	-1 004	-1 186
Sedel- och myntinköp	-25	-49	-15	-34
Summa förvaltningskostnader	-976	-1 121	-1 019	-1 220

BUDGETRAM

Summa förvaltningskostnader exkl. inköp sedlar och mynt	-951	-1 072	-1 004	-1 186
Varav sedel-/myntutbytet	-15	-15*	-15	-11*
Varav finansierat av RIX-avgift	-98	-102	-103	-123
Varav finansierat av SIDA	-3	-4	-1	-2
BUDGETRAM	-835	-951	-885	-1 050

* Personalkostnader 6 mkr (6 mkr) och övriga administrationskostnader 5 mkr (9 mkr).

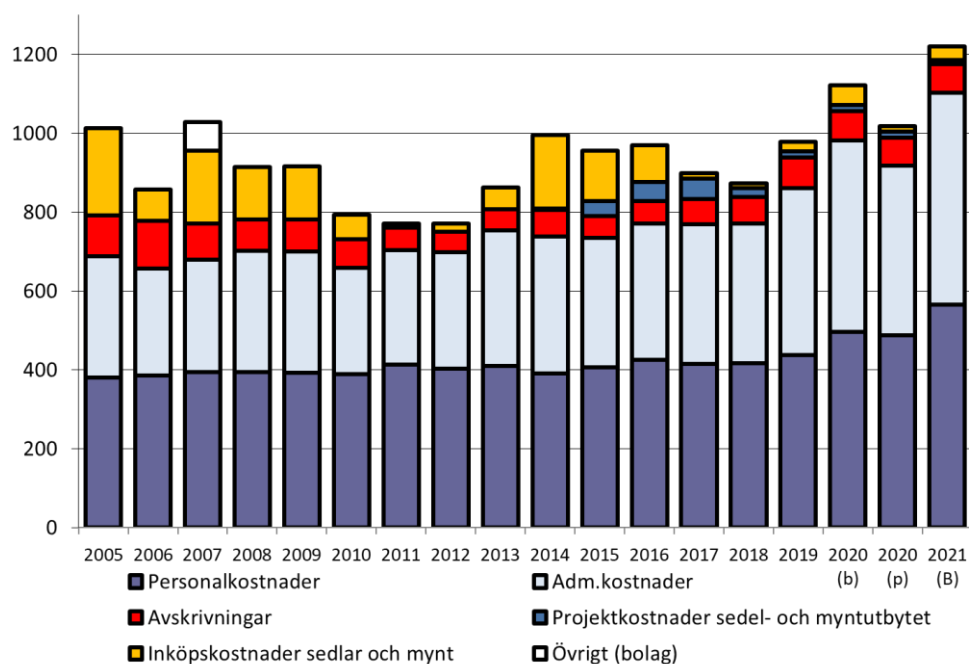
Prognosen för de kostnader som ingår i ramen för 2020 (då alltså både sedel- och myntinköp och kostnader för sedel- och myntutbytet exkluderats) ligger 66 mkr under

¹ Avser den gamla lånestocken, anställda erbjuds inte längre att ta personallån i Riksbanken.

budgetramen (885 mkr jämfört med 951 mkr). Det är framförallt lägre kostnader till följd av pandemin där vissa kostnader uteblir eller förskjuts till 2021.

Utveckling av Riksbankens reala förvaltningskostnader

Utvecklingen över tiden för Riksbankens reala förvaltningskostnader presenteras i diagrammet nedan tillsammans med budget 2020, prognos 2020 och budget 2021 (mkr, 2020 års priser deflaterat med KPIF oktober 2020):

I bilaga 1 finns en sammanställning av budgetförslaget på mer detaljerad nivå. I bilaga 2 presenteras kostnadshistorik i siffror. Förändringarna inom respektive budgetpost förklaras mer utförligt nedan.

Personalkostnader

Kostnaden för personal omfattar löner, sociala avgifter, pensioner, förmåner, sjuk- och hälsovård, utbildning, personalrepresentation samt rekrytering.

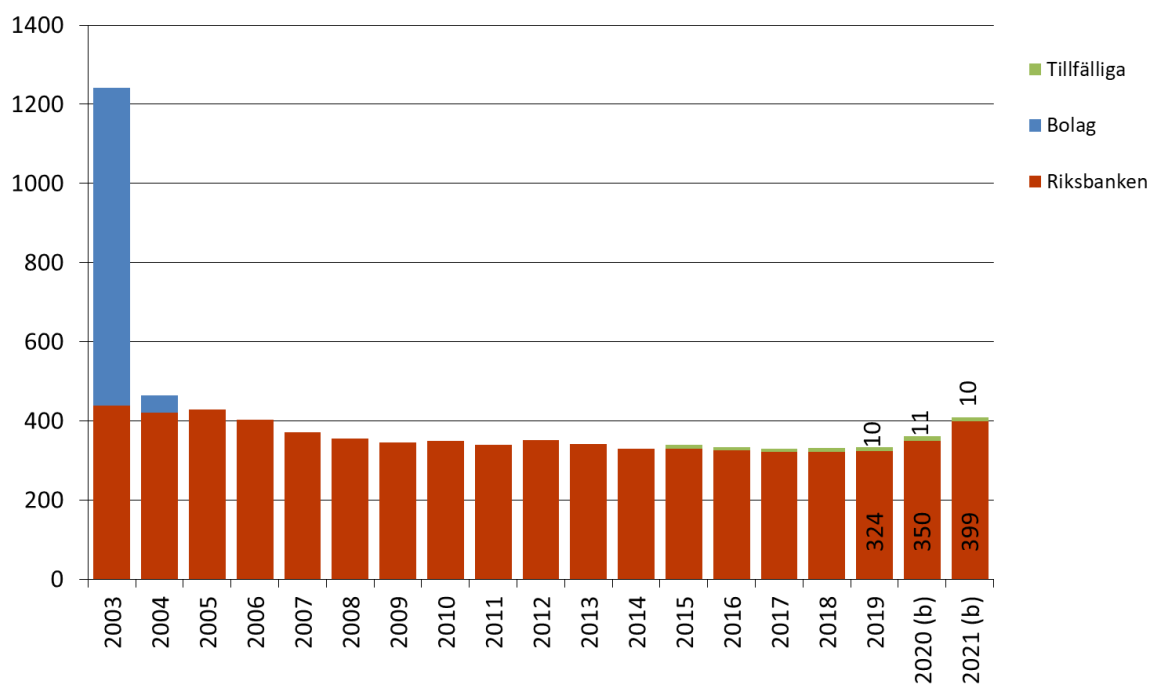
Budgeten för personalkostnader 2021 ökar jämfört med budget 2020 med 70 mkr eller 14 procent. Personalkostnaderna ökar huvudsakligen till följd av planerade nyrekryteringar för att genomföra Riksbankens strategi, lönerevision och ökade pensionskostnader. Budgeten för grundlöner är efter avdrag för beräknade vakanta tjänster.

Interna kurser och konferenser budgeteras till 2,0 mkr (1,9).

Utveckling av personalresurser

Den budgeterade personalramen för 2020 var i snitt 350 årsarbetare plus 11 tillfälliga för genomförande av sedel- och myntutbytet. Prognosen för 2020 är i nivå med budgeterad personalram. För 2021 planeras antalet årsarbetare i snitt vara 399 med tillägg för 10 tillfälliga årsarbetare för sedel- och myntutbytet. Ökningen av årsarbetskrafter är huvudsakligen en följd av de satsningar som beskrivits ovan och i verksamhetsplanen. I syfte att få rekryteringar på plats och kunna påbörja nödvändigt arbetet så fort som möjligt, beslutade Riksbanken att påbörja en del rekryteringar under hösten 2020. Avdelningschefer har efter dialog med ledningsgruppen stämt av med direktionen genom första vice riksbankschef innan tjänster har utannonserats. Av ökningen i årsarbetskrafter mellan 2020 och 2021 sker 15 på avdelningen för verksamhetsstöd (flertalet inom IT), 14 på avdelningen för marknader och 9 på stabsavdelningen.

Utveckling av antal årsarbetare

Övriga administrationskostnader

I kostnadsgruppen ingår kostnader för information, extern representation, transport, resor, konsultuppdrag, IT-drift, övriga externa tjänster, ekonomipris, kontors- och fastighetsdrift samt övrigt.

Budgeten för övriga administrationskostnader 2021 ökar jämfört med budget 2020 med 47 mkr eller 10 procent. Under 2021 ökar framförallt konsultuppdrag, övriga externa tjänster, kontors- och fastighetsdrift och övriga kostnader.

- Inom kostnadsgruppen "Information och extern representation" är förslaget till budget 5 mkr vilket är 1 mkr lägre än 2020 års budget.
- För "Transport och resor" beräknas kostnaderna till 11 mkr vilket är 6 mkr lägre än 2020 års budget. Minskningen beror huvudsakligen på lägre resekostnader till följd av pandemin.
- Budgeten för "konsultuppdrag" beräknas till 122 mkr, vilket är 14 mkr högre än budgeten för 2021. Kostnaderna 2021 ökar främst beroende på ökade kostnader för kommunikation, betalningar och stärkt beredskap.
- "Övriga externa tjänster" budgeteras till 153 mkr vilket är 24 mkr högre än föregående års budget. Ökningen avser huvudsakligen BIS innovationshubb som planeras öppnas i Stockholm under 2021 och som Riksbanken är med och finansierar.
- "IT-driften" består huvudsakligen av licenser och IT-tjänster. Budgeten är 157 mkr vilket är i nivå med föregående år.
- Budgeten för "Ekonomipriset" utgörs av själva prissumman om 10 mkr samt en administrationsavgift till Nobelstiftelsen om 10,5 mkr. Totalt 20,5 mkr vilket är högre än 2020 års budget till följd av att prissumman höjts från 9 till 10 mkr vilket också ökar administrationsavgiften.
- Kostnaderna för "kontors- och fastighetsdrift" beräknas till 61 mkr, vilket är 12 mkr högre än 2020. Ökningen beror bland annat på ökade hyreskostnader och fastighetskostnader till följd av förberedelser för fler kontantdepåer.
- Övriga administrationskostnader består normalt främst av föreningsavgifter, tidskrifter och lämnade bidrag. Föreslagen budget 2021 är 13 mkr vilket är 1 mkr högre än 2020.

Avskrivningar

I kostnadsgruppen ingår avskrivningar på anläggningstillgångar såsom maskiner, inventarier, fordon, fastigheter och IT. För 2021 beräknas avskrivningarna uppgå till 72 mkr vilket är 3 mkr lägre än budget 2020 (75). Som ett resultat av pågående och planerade investeringar förväntas avskrivningarna öka till 76 mkr 2022 och 85 mkr 2023.

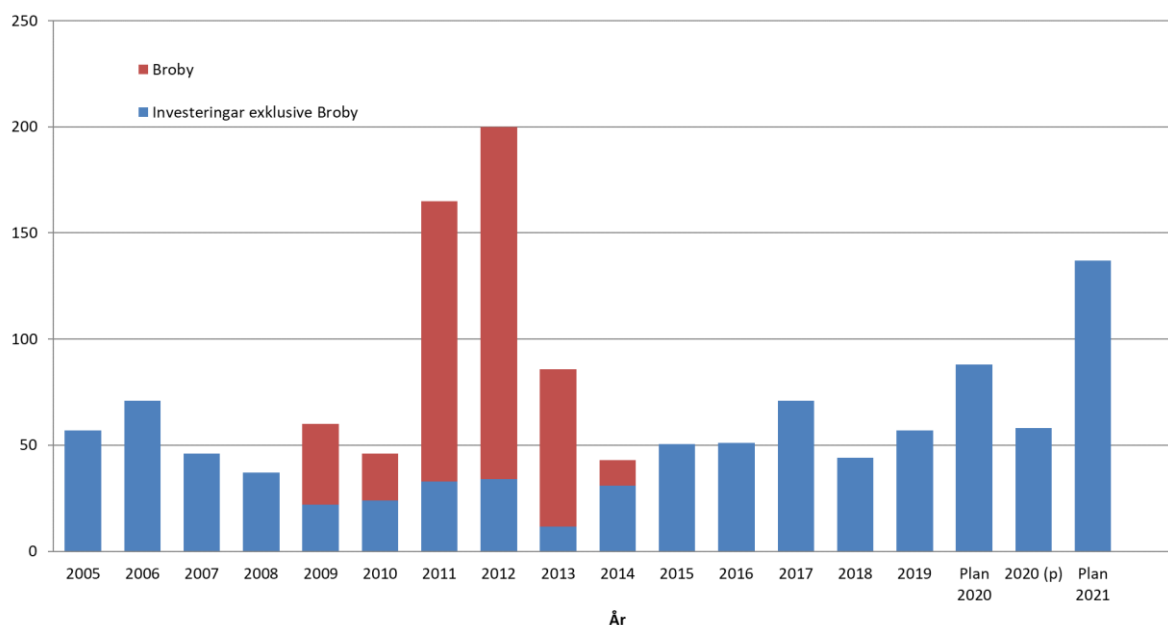
Sedel- och myntkostnader

Kostnadsgruppen innehåller kostnader för inköp av sedlar, bruksmynt och minnesmynt. Dessa kostnader kan variera stort mellan åren till följd av bland annat efterfrågan, slitage, ändringar av säkerhetsdetaljer i befintliga utgåvor och utbyte av sedlar och mynt. Under 2014-2016 gjordes stora inköp inför introduktionen av den nya sedel- och myntserien. För 2021 budgeteras inköp av nya sedlar till 34 mkr (49).

4. Investeringsplan 2021

Förslaget för 2021 innebär en investeringsplan uppgående till 137 mkr. Investeringsplanen för 2022 uppgick till 88 mkr. Prognosen för investeringar 2020 är ca 30 mkr lägre än plan, vilket till stor del förklaras med att vissa investeringar skjutits fram till 2021. Investeringsplanen för 2021 fördelas på IT 57 mkr (28) och fastighet och övriga investeringar 80 mkr (60). De största projekten i 2021 års investeringsplan är säkerhetsanläggningar, maskiner, system för omedelbara betalningar och stambyte.

Historik över investeringsutgifter, 2005 – budget 2021 (miljoner kr)

Investeringsplanen är inte att likställa med en budget som en budgetansvarig blir tilldelad, utan en redovisning av planerade investeringsprojekt. En investering kräver ett affärsmässigt beslut i enlighet med Riksbankens regler för investeringar och projekt (senast fastställda 18 mars 2014). En uppföljning av gjorda kalkyler och bedömning av verksamhetseffekter ska ske på initiativ av den som är ansvarig för insatsen. Investeringsbeslut över 5 mkr ska fattas av direktionen samt över 1 mkr om det inte finns med i investeringsplanen. Övriga investeringsbeslut fattas av avdelningschef. Under 2021 kommer det tas beslut om en ny regel för projekt- och uppdragsstyrning som även planeras att ersätta regeln för investering och projekt (DNR 2014-251-AVS). Det kan innebära att beslutsordning och beloppsgränser ändras.

Investeringsplan 2021, Mkr

Investeringsobjekt	Belopp 2021	Beskrivning
RIX-INST	12	ett avvecklingsystem för små betalningar, Totalt 22 mkr
SynQ	6	Nytt IT-stöd som ersätter LAGE. Totalt 15 mkr
AnnaLysa - DAM	4	Dataanalys av motpartsinformation
Analysplattform	3	För centraliserad datahantering, Totalt 5 mkr
RUTS	3	IT-stöd för rapportering av utrikes tillgångar och skulder. Totalt 7 mkr
TORA	3	Transaktionsbaserade daglåneräntor. Totalt 8 mkr
GDPR-verktyg	2	
System för automatiserade tester	2	För automatiserade tester av bl.a. verksamhetssystem
SOC-tjänst	2	system för att övervaka säkerhetsincidenter i IT-miljön
Bettan 2	2	IT-stöd för insamling av betalningsstatistik- Totalt 4 mkr
Övriga IT-stöd	6	Ett antal mindre system och verktyg
Övrig IT-utrustning	14	
Summa IT	57	
Säkerhetsanpassningar	29	Totalt 63 mkr
Maskiner	28	totalt 37 mkr
Stambyte etapp 2	8	totalt 40 mkr, alla etapper
Övriga fastighetsinvesteringar	9	
Brandlarmanläggning	3	totalt 15 mkr
Personskyddsfordon	2	
Övrigt	2	
Summa övriga investeringar	80	
Summa investeringsplan 2021	137	

Bilaga 1 – Total budget Riksbanken 2021 (miljoner kr)

Kontoslag	Utfall 2019	Budget 2020	Prognos 2020	Förslag till budget 2021	Förändring 2021 i % av budget 2020
INTÄKTER					
Ränta personallån	2	2	2	2	0%
Betalningssystemavgifter	98	102	103	123	21%
Utdelningar	55	50		50	0%
Övriga förvaltningsintäkter	56	55	49	70	28%
Totala intäkter	211	209	154	245	17%
KOSTNADER					
Löner och andra ersättningar	-258	-285	-283	-325	14%
Pensionskostnader	-69	-80	-88	-94	18%
Sociala avgifter	-99	-114	-110	-130	14%
Övriga personalkostnader	-16	-22	-11	-22	0%
Personalkostnader	-442	-501	-492	-571	14%
Information, Extern Representation	-5	-6	-3	-5	-17%
Transport/Resor	-14	-17	-4	-11	-33%
Konsultuppdrag	-48	-108	-103	-122	13%
Övriga externa tjänster	-112	-129	-118	-153	19%
IT-drift	-178	-157	-142	-157	0%
Ekonomipriset	-19	-19	-20	-21	8%
Kontors- och fastighetsdrift	-43	-49	-38	-61	23%
Övrigt	-12	-12	-13	-13	12%
Administrationskostnader	-431	-496	-441	-543	10%
Avskrivningar	-78	-75	-71	-72	-4%
Sedlar	-21	-25	-6	-18	-29%
Bruksmynt	-4	-24	-9	-16	-33%
Sedel- och myntkostnader	-25	-49	-15	-34	-31%
Totala förvaltningskostnader	-976	-1 121	-1019	-1 220	9%
Summa förvaltningskostnader exkl. inköp av sedlar och mynt	-951	-1072	-1004	-1 186	11%
Varav sedel-/myntutbytet	-15	-15	-15	-11	-27%
Varav finansierat av RIX-avgift	-98	-102	-103	-123	21%
Varav finansierat av SIDA	-3	-4	-1	-2	-50%
Budgetram	-835	-951	-885	-1050	10%
Netto totalt inkl. sedlar och mynt	-765	-912	-865	-975	7%

Bilaga 2 – Kostnadsutveckling (2013 – budget 2021), löpande priser (miljoner kr)

Kostnadsutveckling	Utfall 2013	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Utfall 2019	Budget 2020	Prognos 2020	Förslag till budget 2021
Personalkostnader	375	361	379	403	403	414	442	501	492	571
Administrationskostnader	316	322	338	368	385	362	431	496	441	543
Avskrivningar	48	62	51	54	61	67	78	75	71	72
Sedlar och mynt	51	172	119	88	14	13	25	49	15	34
Summa förvaltningskostnader	790	917	887	913	863	856	976	1 121	1 019	1 220